

5510 SAYILI KANUN UYGULAMASINDA İŞVERENLİK VE İŞYERİ TESCİL İŞLEMLERİ

● Mehmet Zülfi CAMKURT*

1. GİRİŞ

Sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almayı, bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılama yöntemlerini belirleyen, sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usûl ve esasları düzenleyen (5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu) 01.10.2008 tarihinden itibaren tüm hükümleriyle yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Yine, 5510 sayılı Kanunun uygulanmasına yönelik (Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği)(SSİY) ve (Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği) de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Sosyal sigorta hak ve yükümlülüklerinin kişiler açısından belirleyen usul ve esaslar, hem hukuki hem de coğrafi anlamda belirli sınırlamalar tabidir. Bu sınırlamaları getiren en önemli kavramlardan birisi de “işyeri” dir. İşyeri ve işyeri sayılan yerlerin belirlenmesi noktasında getirilen tanımlamalar, esasen işyeri ve sigortalılığın tescili, sigortalı hizmetlerin bildirim, primlerin ödenmesi, bir kaza olayının iş kazası sayılması/sayılmaması gibi konularda da belirleyici olmaktadır.

İşyerinin tanımının yanı sıra, 5510 sayılı Kanunda yine işveren, alt işveren, iş sahibi gibi kavramların tanımıyla ilgili getirilen düzenlemeler de, sigortalılık niteliklerinin belirlenmesi ve en önemlisi de Kuruma karşı işveren yükümlülüklerinin kimler tarafından yerine getirileceğinin ortaya konulması konusunda son derece önemlidir.

---

* SGK Başkanlığı Müfettişi

Bu yazımızla, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu'ndaki işyeri ve işverenlik kavramları üzerinde durulmaksızın, 5510 sayılı Kanunla getirilen yeni düzenlemeler ele alınacaktır. Bu bağlamda, işyerinin tanımı ve sınırları, işyerinin Kuruma tescil işlemleri ve tescil süreleri, tescil yükümlüğüne aykırılığın müeyyideleri ile işverenlik niteliğinin oluşumu üzerinde durulacaktır.

2. İŞYERİ ve İŞVEREN KAVRAMLARI

2.1. İşyerinin Tanımı ve Sınırları

5510 sayılı Kanunun temel kavramlarından olan işyerinin tanımlanmasında, sigortalı kavramı esas alınmıştır. 5510 sayılı Kanununun 4' üncü maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerin göre sigortalı sayılanların maddi olan ve olmayan unsurları ile birlikte işlerini yaptıkları yerler işyeri olarak tanımlanmış, bu yerlerde üretilen mal veya verilen hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler ile bağlı yerler, dinlenme, çocuk emzirme, yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden veya meslek eğitimi yerleri, avlu ve büro gibi diğer eklentiler ile araçlar da işyerinden sayılmıştır(5510/md.11). İşyerinden sayılan yerlerin işyeri sayılması noktasında, 5510 sayılı Kanunda, 506 sayılı Kanun hükümlerinden farklı olarak, "aynı yönetim altında örgütlenme" koşulunun aranması ön şartını getirmiştir.

5510 sayılı Kanunda işyerinin tanımıyla ilgili getirilen düzenlemeler, esasen (4857 sayılı İş Kanununa) paraleldir. Şöyle ki, İş Kanununda, işyeri, "işveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddi olan veya olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birim" olarak tanımlanmıştır(4857/md.2). Dikkat edilecek olunursa, 5510 sayılı Kanununda da bina, makineler, araçlar gibi maddi olan unsurların yanı sıra patent, marka gibi maddi olmayan unsurlar da iş tanımı içinde değerlendirilmiştir. Bu yönüyle de, yeni kanunda işyerinin tanımı ve sınırları-

nın genişletildiği, bu da kanunun uygulanması noktasında kapsamının son derece geniş olarak dikkat alınması gerektiği sonucunu ortaya koymaktadır.

İşyerinin tanımlanması noktasında en çok karşımıza çıkan konulardan birisi de, esas işin ayrıntısı veya tamamlayıcısı niteliğinde olan yerlerin işyeri niteliğindedir. Bu noktada, esas işin ayrıntısı veya tamamlayıcısı niteliğinde olan ve sigortalıları birbirine karışmayan işlerin ayrı ve bağımsız olarak yürütüldüğü yerler de bağımsız işyeri sayılır. Dolayısıyla da, bağımsız işyeri olarak sayılan bu gibi yerlerin de ayrı bir işyeri olarak Kuruma tescili zorunluluğu bulunmaktadır.

2.2. İşveren Tanımı ve İşverenlik

5510 sayılı Kanununun 4' üncü maddesinin (a) ve (c) bendine göre sigortalı sayılan kişileri çalıştıran gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlar işveren olarak tanımlanmıştır(5510/md.12). 5510 sayılı Kanun anlamında işverenliğin oluşumu için sigortalı sayılan kişilerin çalıştırılması yeterli görülmüş olup, kişilerin gerçek kişi veya tüzel kişi olmamalarının bir önemi bulunmamaktadır. Bu bağlamda kısaca, işyeri sahibi kavramı üzerinde de durmak yerinde olacaktır. 5510 sayılı Kanuna göre sigortalı sayılanların/olanların işlerini yaptıkları işyerlerinin sahibi veya kullanıcısı olan gerçek ya da tüzel kişilikler ile tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara "işyeri sahibi" denir(SSİY/md.4). Bu bağlamda, işyeri sahip veya sahiplerinin işverenlik niteliğinin oluşması için sigortalı sayılan kişileri çalıştırması gereklidir. Aksi takdirde, işyeri sahipliği tek başına gerçek veya tüzel kişilere işverenlik niteliğini kazandırmaz.

İşveren adına ve hesabına, işin veya görülen hizmetin bütününün yönetim görevini yapan kişi ise işveren vekili olarak tanımlanmaktadır. İşveren vekili ve 4857 sayılı İş Kanununda tanımlanan geçici iş ilişkisi kurulan işveren, 5510 sayılı Kanunda belirtilen yükümlülüklerinden dolayı Kuruma karşı işveren ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur(5510/md.12).

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolo-

jik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye “asıl işveren-alt işveren ilişkisi” denir(5510/md....) Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiler ise, “alt işveren” olarak tanımlanabilir(5510/md.12). Sigortalılar, üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bunlarla sözleşme yapmış olsalar dahi, asıl işveren, 5510 sayılı Kanunun işverene yüklediği yükümlülüklerden dolayı alt işveren ile birlikte sorumludur.

3. İŞYERİNİN BİLDİRİLMESİ

3.1. Genel Olarak İşyeri Tescili

Sosyal Güvenlik Kurumu uygulamasında işyeri tescili; işverenlerin bildirmesi, ticaret sicili memurlularının bildirimleri ve Kurumun yapacağı incelemelere veya elde ettiği bilgi ve belgelere dayalı belgelere istinaden resen olmak üzere üç şekilde yapılacaktır.

Kurum resen işyeri tescilini; işveren tarafından işyeri bildirgesinin verilmiş olması hâlinde; Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca, fiilen yapılan denetimler sonucunda veya işyeri kayıtlarından yapılan tespitlere, kamu idarelerinin denetim elemanları tarafından kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler sonucunda veya kamu idareleri, kamu kurum ve kuruluşları, döner sermayeli kuruluşlar, diğer gerçek veya tüzel kişiler ile ruhsat vermeye yetkili mercilerden alınan bilgilere ve son olarak da mahkeme kararlarına istinaden yapar.

İşyerinde, 5510 sayılı Kanunun 4' üncü maddesi birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri kapsamında sigortalı çalıştıran, böyle bir işyerini devir alan veya bu nitelikte işyeri kendisine intikal eden işverenler işyerlerini Kuruma bildirmek zorundadırlar. İşverenler, işyeri bildirimine ilişkin bildirelerini Kuruma e-sigorta ile

göndermek zorundadırlar. İşverenler tarafından Kuruma işyeri bildirgesinin verilmemesi veya geç verilmesi, 5510 sayılı Kanunda işverenler için belirtilen hak ve yükümlülükleri ortadan kaldırmaz.

İşverenler, örneği Kurumca hazırlanmış olan işyeri bildirgesini en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte, Kuruma vermekle yükümlüdür. Şirketlerin kuruluşu aşamasında, çalıştıracağı sigortalı sayısını ve bunların işe başlama tarihini, ticaret sicili memurluklarına bildiren işverenlerin, bu bildirimleri Kuruma yapmış sayılır. Ticaret sicili memurlukları, kendilerine yapılan bu bildirim en geç on gün içinde Kuruma bildirmek zorundadır. Ticaret sicil memurluklarınca ilgili üniteye gönderilecek bu bildirimde istinaden, işyeri üniteye tescil edilir. Ticaret sicil memurlarına bildirimde bulunan işverenlerin işyerinin tesciline yönelik ayrıca Kuruma bildirimde bulunma zorunlulukları bulunmamaktadır.

İşverenlerin işyerlerinin tesciline yönelik bildirgeyi, en geç sigortalı çalıştırmaya başladığı tarihte Kuruma vermeleri asıl olmakla birlikte; özellikle şirketlerin nevi değişiklikleri, birleşme, bir diğer şirkete katılma durumlarında farklı düzenlemeler getirilmiştir. Buna göre işverenler, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi şirketlerin nevelerinin değişmesi, birleşmesi, bölünmesi veya diğer bir şirkete katılması durumunda, bu hususların ticaret siciline tesciline ilişkin ilan tarihini, adi şirketlerde ise şirkete yeni ortak alınması durumunda en geç yeni ortağın alındığı tarihi takip eden on gün içinde, Kuruma işyeri bildirgesi vermek zorundadırlar.

Nevi değişikliği, birleşme, bir diğer şirkete katılma gibi bir durum söz konusu olmamakla birlikte, işyerlerinde işletme adının değişmesi halinde işverenlerin işyeri bildirgesi verme zorunlulukları bulunmamaktadır. İşletmenin isim değişikliğiyle ilgili hususun işverence Ticaret Sicil Gazetesinin ekli olduğu bir yazıyla Kuruma bildirilmesi yeterli olup, ayrıca işyeri bildirgesi verilmesine gerek bulunmamaktadır.

Birden fazla işyeri kuran veya devir alan yahut kendisine işyeri intikal eden işverenin her işyeri için Kuruma ayrı ayrı işyeri bildirgesi verme zorunluluğu bulunmaktadır. Buna karşılık, aynı işverenlere ait olup, aynı işkolunda bulunan bir-

den fazla kara, deniz veya hava ulaştırma araçlarına bir tek işyeri sicil numarası verilir.

Aynı Kurum ünitesinin bölgesinde olmak ve yazılı olarak talep edilmek şartıyla, devamlı mahiyette işlem gören veya görecek olan aynı işverene ait işyerlerinin, tehlike sınıflarının en yükseği veya tehlike sınıfları aynı olanlar gruplandırılmak suretiyle ünitelerce, farklı ünite bölgesinde olan işyerlerinin ise Sosyal Sigorta Genel Müdürlüğüne tek dosyada veya birden fazla dosyada işlem görmesine izin verilebilir.

İşverenler yasal süresi içinde vermeyip, sonradan verecekleri işyeri bildirgesini elden veya posta yoluyla Kuruma verebilirler. Adi posta veya kargo ile gönderilen veya Kuruma doğrudan verilen işyeri bildirelerinde, bildirgenin Kurumun gelen evrak kayıtlarına intikal ettiği tarih; taahhütlü, iadeli taahhütlü veya acele posta servisi olarak gönderilenlerde ise postaya verildiği tarih bildirim tarihi olarak kabul edilir.

3.2. Belirli Yerde Yapılmayan ve Belirli Bir Merkezden Sevk ve İdare Edilen İşlerin Tescili

Büro, yazıhane gibi belli bir merkezden sevk veya idare edilmeyen ve faaliyeti belirli bir yere bağlı olmayan işler, “belirli yerde yapılmayan işler” olarak kabul edilir. Faaliyeti belirli bir yere bağlı olmamakla beraber, büro, yazıhane gibi belirli bir merkezden sevk ve idare edilen işler, belirli bir yerde yapılmış sayılır ve işyeri bildirgesi, işin sevk ve idare edildiği yeri çevresine alan üniteye verilmesi gerekir.

Sigortalı çalıştırılmaya başlanılan, devir alınan veya başka bir işverene intikal eden işin belirli bir yerde yapılmaması hâlinde; işveren, işyeri bildirgesini ikametgâhının bulunduğu, işin bir "il"den diğer bir "il"e geçmesi ve devam etmesi hâlinde ise işin başladığı yeri çevresine alan Kurum ünitesine vermek zorundadır.

Belirli bir yerde yapılmayan işlerde işverenin ikametgâhı ile işin görüldüğü yerler, Kuruma ait farklı ünitelerin faaliyet bölgelerinde bulunuyorsa, işverenin

yazılı başvurusu üzerine, sigorta işlemlerinin işin yapıldığı yeri çevresine alan ünite veya ünitelerinden biri tarafından yürütülmesine, Kurumca izin verilebilir.

3.3. İhale Konusu İşler ile Özel Bina İnşaatlarının Tescili

Her bir ihale konusu iş veya özel bina inşaatı ayrı ayrı işyeri niteliğine sahip olup, Kuruma da her bir ihale konusu işin veya inşaatın işveren adına tescili gereklidir. Ancak konsorsiyum şeklinde üstlenilen ihale konusu işler, tek bir ihaleyle birden fazla işin yapılması veya özel bina inşaatlarında parsellerin durumu ve sigortalıların birbirine karışmasına bağlı olarak Kurumun değişik uygulamaları olabilmektedir.

Konsorsiyum şeklinde üstlenilen ihale konusu işler; konsorsiyumu oluşturan üstlenicilerin her birine müstakilen istihkak ödenmesi ve bu üstleniciler tarafından idareye ayrı ayrı teminat verilmiş olması kaydıyla üstlenicilerin her birine, verecekleri işyeri bildirelerine istinaden Kurumca ayrı ayrı sicil numarası verilebilir. İş ortaklıkları tarafından üstlenilen ihale konusu işlerin işyeri olarak tescili konsorsiyumlardan farklıdır. İhale konusu işlerin iş ortaklığı şeklinde üstlenilmesi durumunda, ihale konusu iş, iş ortaklığı adına ve tek işyeri sicil numarası verilerek Kuruma tescil edilir.

Tek bir ihaleyle birden çok işin yüklenici tarafından yapılması durumunda; tek ihale kapsamında alınan işlerin istihkaklarının bir ödenmesi (her iş için ayrı ayrı istihkak ödenmemesi) ve birden fazla iş için tek teminat alınmış olması şartıyla, işe ilk başlanılan yeri çevresine alan Kurum ünitesince tek sicil numarası verilebilir. Aynı anda birden fazla ünitenin faaliyet çevresine giren yerlerde işe başlanması durumunda ise, hangi Kurum ünitesinden tek sicil numarası alınacağını işveren belirler. Bu durumda işveren, ihale konusu işle ilgisi bulunan diğer Kurum ünitelerine yazılı olarak bilgi verir

Aynı işveren tarafından yaptırılan ve birden fazla yapı ruhsatı bulunan özel bina inşaatı işyerlerinde, parsellerinin bitişik ya da yakın olması ve sigortalıların birbirine karışması şartıyla inşaatların tek sicil numarasında yürütülmesine ilgili Kurum ünitesince izin verilebilir.

3.4. İşyeri Tescili Gerektirmeyen Durumlar

Sigortalı çalıştırmaya başlamadan önce asıl işverenle yapmış olduğu sözleşmeyi Kuruma ibraz eden alt işveren, Kurum mevzuatından doğan yükümlülüklerini, Kurumca verilecek alt işveren numarası ile asıl işverenin işyeri dosyası üzerinden yerine getirir. Bu durumda alt işveren adına ayrıca işyeri dosyası açılmaz.

Sigortalıyı devralan işveren, devraldığı sigortalıyı çalıştırmaya başlamadan önce, sigortalısını devir aldığı işverenle yapmış olduğu sözleşmeyi Kuruma ibraz etmesi kaydıyla asıl işverenle müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğu yükümlülüklerini, Kurumca kendisine verilecek geçici iş ilişkisi kurulan işveren numarası ile sigortalıyı devir aldığı işverene ait işyeri dosyası üzerinden yerine getirebilir. Bu durumda da, sigortalıyı geçici iş ilişkisi çerçevesinde devralan işveren adına işyeri dosyası açılmaz.

3.5. İşyeri Tescili Sırasında Kuruma Verilecek Belgeler

İşyeri bildirgesi vererek Kuruma işyeri tescilini sağlayan işverenler, bir ay içinde elden, posta yoluyla veya elektronik ortamda;

- Yerleşim belgesi ve imza sirküleri,
- Varsa işveren vekiline ait noterden onaylı vekaletname ve imza sirküleri,
- Diğer kanunlar gereğince tutmak zorunda oldukları defterin türünü gösteren nitelikteki belgeleri,

Kuruma vermek zorundadırlar.

Bu belgelerin yanı sıra, işverenler, işverenliğin kişiliğine ve işyeri tesciline konu işin niteliğine bağlı olarak Kuruma, ayrıca;

- Tüzel kişilerde, hükmi şahsiyetin tescil edildiği Ticaret Sicil Gazetesi ile imza sirkülerini,
- Adi ortaklıklarda, noter onaylı ortaklık sözleşmesini,
- Kapıcılık işyerinde, kat maliklerinin isim, adres ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösterir listesini,

- İhale konusu işlerde, işin sözleşmesi veya işin üstlenildiğini gösterir idarenin yazısını,
- İnşaat işyerlerinde, yapı ruhsatının fotokopisi, varsa arsa sahibi ile müteahhit arasındaki noter onaylı inşaat yapım sözleşmesini,

bir ay içinde elden posta yoluyla veya elektronik ortamda göndermek zorundadırlar.

İşyerinin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde, işyeri bildirgesinde yer alan bilgilerin doğruluğu gerekli görülmesi halinde sosyal güvenlik kontrol memurlarınca işyerinde durum tespiti yapılarak kontrol edilebilir. İşverenden iş alan alt işverenler, Kanundan doğan yükümlülükleri başlamadan önce işyeri bildirgesi dışındaki belgeleri Kuruma elden veya posta yoluyla gönderirler.

Kamu idaresi işverenlerinin işyeri tescilleri için işyeri bildirgesi vermeleri yeterli olup, eki belgeleri vermeleri gerekmez. Kurum ünitesince gerekli görülmesi halinde, işyeri tescilinden sonra tecile ilişkin belgeler işveren kamu idaresinden istenir.

3.6. İşyerinin Nakli, Devri ve İntikalinde Tescil İşlemleri

5510 sayılı Kanun kapsamındaki işyerlerinin nakli, devri veya intikalinin sözkonusu olduğu durumlarda işveren veya yeni işverenlerin değişiklikleri Kuruma bildirme yükümlülükleri bulunmaktadır.

3.6.1. İşyerinin Naklinde Tescil

İşyerinin naklinde işveren değişmemekle birlikte, işyerinin faaliyette bulunduğu adrese göre, bağlı olduğu ve dolayısıyla işyeriyle ilgili işlemlerinin yürütüleceği Kurum ünitesinin değişmesi sözkonusu olabilir. İşyerinin nakline bağlı olarak Kurum ünitesinin değişmesi durumunda, işverenin değişikliği Kuruma bildirmesi gerekmektedir. İşyeri nakline bağlı ünite değişiklikleri, aynı il içerisinde olabileceği gibi, işyerinin farklı illere nakliyle de gerçekleşebilir.

Sigortalı çalıştırılan bir işyerinin; faaliyette bulunduğu adresten başka bir ildeki adrese nakledilmesi hâlinde nakleden işverence, **nakil tarihini takip eden on gün içinde** Kuruma işyeri bildirgesi vermek suretiyle bildirimde bulunmakla yükümlüdür.

İşyerinin aynı il içinde başka bir ünitenin görev bölgesine nakledilmesi hâlinde ise işverence işyeri bildirgesi verilmesi gerekli değildir. Ancak, işverence, **nakil tarihini takip eden 10 gün içinde** durumun, eski ve yeni Kurum ünitelerine birer yazıyla bildirilmesi gerekmektedir. Yeni Kurum ünitesi, nakil bilgilerine dayanarak işyerine yeni bir işyeri sicil numarası verir. Eski ünitadaki işyeri dosyasındaki tescile esas bilgi ve belgelerin birer örneği yeni Kurum ünitesinde açılan dosyaya konulur.

3.6.2. İşyerinin Devrinde Tescil

Sigortalı çalıştırılan bir işin veya işyerinin başka bir işverene devredilmesi halinde, yeni işveren işi veya işyerini **devraldığı tarihi takip eden on gün içinde** işyeri bildirgesini Kuruma vermekle yükümlüdür.

Aynı işverene ait olup, aynı veya birden fazla Kurum ünitesinin faaliyet bölgesinde olduğu hâlde tek dosyada işlem gören işyerlerinden, bir veya bir kaçının başka bir işverene devredilebilmesi, işyerlerinin Kuruma borcunun bulunmaması veya devredilecek işyerinin borcunun belirlenebilmesi koşuluyla kabul edilebilir.

3.6.3. İşyerinin İntikalinde Tescil

Gerçek kişi işverenlerin ölümüne bağlı olarak işyerlerinin miras hukuku gereği mirasçılara intikali sözkonusu olacaktır. Sigortalı çalıştırılan bir işyeri işverenin ölümü ile işyerinin mirasçılara intikali hâlinde, mirasçılarınca **ölüm tarihinden itibaren üç ay içinde**, Kuruma işyeri bildirgesi verilmesi gerekmektedir.

3.6.4. Kamu İşyerinin Nakil ve Devrinde Tescil

Kamu idaresi işverenleri, işyerlerinin aynı il içindeki adres veya isim değişikliklerini, dayanağı bilgi ve belgelerle birlikte **değişiklik tarihini takip eden on gün içinde** Kuruma bildirmekle yükümlüdürler.

Kamu idaresinin başka bir kamu idaresine devri veya birleşmesi hâlinde, devir alan veya birleşen kamu idaresince dayanağı bilgi ve belgelerle birlikte durum, **devir veya birleşme tarihini takip eden on gün içinde** Kuruma yazılı olarak bildirilir.

İki veya daha fazla kamu idaresinin yeni bir kamu idaresi adı altında birleşmesi durumunda yeni kurulan kamu idaresi kurumunca, **birleşme tarihini takip eden on gün içinde** Kuruma işyeri bildirgesi verilerek birleşmeye ilişkin bilgi ve belgelerin gönderilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresinin özelleştirilmek suretiyle satışının yapılması durumunda, satışı yapılan kamu kurumu, durumu **satış işleminin onaylandığı tarihi takip eden on gün içinde** satıl işlemine dair belgelerle birlikte Kurum ünitesine bildirmekle yükümlüdür.

4. İŞYERİ BİLDİRİM YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN YERİNE GETİRİLMEMESİNİN MÜEYYİDESİ

5510 sayılı Kanununun 102' nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde işyeri bildirgesini Kurumca belirlenen şekle ve usûle uygun vermeyenler veya Kurumca internet, elektronik veya benzeri ortamda göndermekle zorunlu tutulduğu halde, anılan ortamda göndermeyenler veya bu Kanunda belirtilen süre içinde Kuruma vermeyenlere;

- Kamu idareleri ile bilânço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin üç katı tutarında,
- Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar için asgari ücretin iki katı tutarında,
- Defter tutmakla yükümlü olmayanlar için bir aylık asgari ücret tutarında, idari para cezası uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

İşyeri bildirimimin yerine getirilmemesine bağlı idari para cezaları, işyeri bildirgesinin kanuni süresinde, belirlenen şekle ve usulüne uygun olarak Kuruma verilmemesine bağlanmıştır. Bu nedenle de, işverenlere bu konuda idari para cezası uygulanabilmesi; işyerinin ilk defa tescil edilmesi, işyerinin intikali, işyerinin devri hali ve işyerinin iller arası naklinde söz konusudur. İşyeri bildiriyle ilgili olarak, işyeri bildirgesi verilmesini gerektirmeyen değişikliklerde işveren hakkında idari para cezası uygulanmaz.

5. SONUÇ

5510 sayılı Kanunun da işyeri tanımı, Kanununun 4' üncü maddesinin (a), (b) ve (c) bentlerine göre sigortalı sayılanların işlerini yaptıkları maddî olan ve olmayan unsurlar işyeri olarak tanımlanmıştır. İşyeri kavramı, 5510 sayılı Kanunla ilk defa 4/b ile 4/c maddeleri gereği sigortalı sayılanlar açısından uygulama alanı bulmaktadır.

5510 sayılı Kanuna göre işyeri kabul edilen bir yer veya değer, Kuruma işyeri bildirgesi verilerek tescili için, Kanunun 4' üncü maddesinin (a) ve (c) bentleri anlamında sigortalı çalıştırılması gerekliliği bulunmaktadır. Bir başka deyişle, 4'üncü maddenin (a) ve (c) bentlerine göre sigortalılık niteliğine haiz kişilerin çalıştıkları yerlerin Kuruma işyeri tescilinde zorunluluk bulunmakta iken, anılan maddenin (b) bendi kapsamına sigortalı olanların işlerini yaptığı yerlerin tescili gerekli değildir. Kamu idarelerinin 01.10.2008 tarihinden sonra işyerlerini bildirmek zorunlulukları bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

T.C. Yasalar (10.06.2003) **4857 sayılı İş Kanunu**.Ankara:Resmi Gazete (25134 sayılı)

T.C. Yasalar(16.06.2006) **5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu**. Ankara: Resmi Gazete (26200 sayılı).

T.C. Yasalar (28.08.2008) **Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği**. Ankara: Resmi Gazete (26981 sayılı).

T.C. Yasalar (28.08.2008) **Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği**. Ankara: Resmi Gazete (26981 sayılı).

